

6. april 2014

Kulturministeriet
Kulturbevaring
Nybrogade 2
1015 København K
Att Fuldmægtig Sofie Louise Munch-Jakobsen
slm@kum.dk

Sag: 004-732   Ref: PE
Jnr.:

Klagesag: Krudthuset i Dragør, Dragør Kommune – Ombygning til kulturhus

Kulturministeriet har 28.02.2014 fremsendt klagesag over afslag på udførelse af bygningsarbejder meddelt af Kulturstyrelsen, med henblik på undertegnedes arkitektfaglige vurdering af sagen. Klagen vedrører indretning af kulturhus omfattende udvendig restaurering og gennemgribende indvendig ombygning.

Klagesagen er vedlagt følgende materiale:

- Klage over kulturstyrelsens afgørelse fra Dragør Kommune, af 05.02.2014.
- Kulturstyrelsens afgørelse, af 07.01.2014
- Revideret ansøgning om udførelse af bygningsarbejder fra Dragør Kommune, af 07.11.2013
- Ansøgning om udførelse af bygningsarbejder fra Dragør Kommune, af 10.10.2013
- Beskrivelse af fredningsværdier udarbejdet af Kulturstyrelsen, af 08.10.2013
- Kulturstyrelsens afgørelse, af 28.05.2013
- Ansøgning om udførelse af bygningsarbejder fra Dragør Kommune, af 11.04.2013

Klagen vedrører:

Klagen vedrører Kulturstyrelsens afgørelse af 07.01.2014 hvor der gives principiel tilladelse til udførelse af 29 delarbejder, men der gives afslag på udførelse af følgende, der er sagens klagepunkter:

1. Registrering, nedtagning og deponering af stolper, kopbånd og 1. hanebånd. Deponering heraf sker på 2. hanebånd. Deponeringen overbygges med en tinglyst deklARATION, som forpligter Dragør Kommune til at reetablere stolpekonstruktionen ved ændret funktion.
2. Etablering af ny bærende tagkonstruktion ved brug af 6x6" åse fra stolpekonstruktionen der anvendes i ny opspændt konstruktion – demonterbar.
3. Etablering af mindre varmforzinket altan på vestgavl.

Klagens fremstilling:

Klager: Klagers skrivelse af 05.02.2014 motiverer de påklagede forhold i følgende hovedpunkter:

- At det samlede projekt for etablering af kulturhus i den nu funktionstømte bygning, etablerer et bæredygtigt grundlag for bygningens vedligeholdelsesmæssige genopretning.
- At den eksisterende tagkonstruktion, som følge af at det oprindelige krybekælder-bjælkelag er fjernet, er ombygget med. bl.a. håndværksmæssigt dårlige og forket udførte samlinger, flere gennemskæringer og laske-reparationer m.v.
- At det samlede projekt understøtter artikel 4 og 5 i Venezia-Charteret om at bevaringen af historiske mindesmærker lettes ved at anvende dem til samfundsnyttige formål.

I skrivelse af 07.11.2013 fremhæves:

- At det er bygningens murværk, der repræsenterer bygningens fredningsmæssige værdi, i højere grad end bygningens bærende konstruktion på 1. sal.

Kulturstyrelsen: I afgørelse af 07.01.2014 motiveres Kulturstyrelsens afslag til at udføre de påklagede bygningsarbejder i følgende hovedpunkter:

- At arbejderne med nedtagning, deponering og udførelse af ny bærende konstruktion i tagværket ikke understøtter bygningens fredningsværdier, idet styrelsen fortsat er af den holdning, at stolpekonstruktionen er én af de bærende fredningsværdier i bygningen.
- At stolpekonstruktionens tilstand ikke kan berettige at stolpekonstruktionen deponeres. Styrelsen finder, at stolpekonstruktionen er en del af den arkitektoniske og konstruktive helhed, som bidrager til at højne krudthuset's autenticitet, integritet og signifikans.
- At krudthuset adskiller sig i forhold til de øvrige bevarede krudthuse ved at Krudthuset konstruktivt og arkitektonisk fremstår helstøbt og velbevaret. Styrelsen finder at kassemurværket er én af de bærende fredningsværdier i Krudthuset, dog finder styrelsen at bygningen indeholder en række bærende fredningsværdier, hvortil stolpekonstruktionen medregnes.
- At etablering af den foreslåede altan vil påvirke bygningens arkitektoniske fremtræden, og fremstå som et markant fremmed element og dermed reducere bygningens fredningsværdi.

Faglig rådgivers vurdering:

På baggrund af ovenstående samt besigtigelse af forholdene på stedet 19.03.2014, kan den faglige rådgiver erklære sig *uenig* i Kulturstyrelsens afgørelse om delvis nedtagning af eksisterende stopler og udførelse af ny bærende konstruktion på 1. sal, idet følgende lægges til grund:

- Bygningens indvendige trækonstruktion fremstår i detaljen kun delvist original og nederste oprindelige bjælkelag er fjernet. Dette svækker styrelsens læsning af trækonstruktionernes betydning for de bærende fredningsværdier, og reducerer konstruktionens beskrevne bidrag til højnelse af Krudthusets autenticitet, integritet og signifikans.
- I ansøgers reviderede ansøgning er antallet af stolpe-sæt til nedtagning reduceret fra alle 5 fritstående sæt til 4 sæt, idet stolpekonstruktionen bevares i det skitserede område for pulpitur.
- Det er dog fortsat væsentligt at den eksisterende konstruktion delvist bevares på 1. sal for at fastholde et overordnet samspil mellem alle konstruktionsdele, som anført i beskrivelsen af de bærende fredningsværdier. På denne baggrund er det min principielle vurdering at de 3 midterste fritstående stolpesæt kan nedtages og erstattes af en ny forstærkning af spærfagene i dette område. Det er dog en afgørende forudsætning at der udarbejdes et detailprojekt, som med en høj arkitektonisk og materialemæssig kvalitet understøtter bygningens nuværende karakter.
- Det tillægges betydning, at det samlede projekt beskriver en relevant funktion for både bygningen og lokalsamfundet.

Den faglige rådgiver erklærer sig *enig* i Kulturstyrelsens afslag til etablering af en mindre varmforzinket altan på vestgavlen, idet følgende lægges til grund:

- Bygningens knappe og præcise ydre form er væsentlig for opfattelsen af bygningens identitet som krudthus. Det er afgørende at dette understøttes af de homogene tag- og muroverflade med næsten igen detaljering og ganske få åbninger.
- Den foreslåede altan vil være en markant svækkelse af både bygningens ydre form, den originale arkitektoniske idé med præcise overgange mellem ude og inde der knytter sig til bevægelsen ud og ind ad bygningen, samt den i ansøgningen beskrevne ydre materialeholdning i øvrigt.

Ovenstående udtalelse er afgivet som faglig rådgiver for Kulturministeriet, der meddeler klagesagens endelige afgørelse overfor både klager og Kulturstyrelsen.

Med venlig hilsen

Peder Elgaard
Arkitekt M.A.A.